

drukveranderingen planten zich voort op den labyrinthinhoud en werken als prikkel op het statisch orgaan, dat daarop reageert door lichte duizeling en nystagmus. Het symptoom maakt het mogelijk vast te stellen, of de fistel zetelt in den wand van het horizontale halfcirkelvormige kanaal, dan wel in die van den voorhof. In het eerste geval veroorzaakt dichtdrukken van de carotis nystagmus naar den gezonden kant; ophouden van den druk nystagmus naar den zieken kant. Bij voorhoffistel is dit juist omgekeerd. Deze theoretisch opgezette regel vond MYGIND bij zijn gevallen bevestigd.

Sommigen van deze patiënten vertoonden bij rechttuit zien achter een ondoorzichtigen bril kleine schommelende nystagmus-bewegingen, synchroon met den pols. Deze zijn te verklaren als de langzame fase van nystagmus naar beide zijden, gevolg van vermeerderden en verminderden druk op den labyrinthinhoud vanwege het vaatrijk ontstekingsweefsel in de fistel bij en na elken polsslag.

Het komt voor, dat het verschijnsel van MYGIND zeer duidelijk, dat van BÁRÁNY daarentegen niet is op te wekken, bijv. omdat het middenoor met cholesteatoommassa's is gevuld. Bij een mijner klinische patiënten met linkszijdige middenooretering en duizelingen was het verschijnsel van MYGIND zeer fraai aanwezig: bij druk op de linker carotis horizontale nystagmus naar rechts; bij ophouden van den druk veel sterker nystagmus naar links, teekenen die op een defect in den wand van het horizontale kanaal wezen.

H. BURGER.

OVERZICHT VAN WEEKBLADEN.

Berliner klinische Wochenschrift 1919, No. 2.

OTTO HILDEBRAND. *Die intratrochantere Keilosteotomie bei Hüftankylose.*

GEORG KÖRTING. *Ersatzglieder. Erfahrungen und kritische Bemerkungen.*

W. KOTZENBERG. *Ein neues Hilfsmittel zur Behandlung von Amputationsstümpfen.*

A. SALOMON. *Zur Myotomie am Vorderarm bei Fingerkontraktur.*

F. WARBURG. *Ueber Vorkommen und Bedeutung der Scapula scaphoidea.* — Schrijver herinnert naar aanleiding van CHOTZEN's stuk in n°. 40 aan de artikelen van hemzelf en van CUNNINGHAM, uit welke blijkt, dat de scapula scaphoidea geen teeken van ontarding is, maar een variant.

C. THÖENES. *Erfolge der FRIEDMANN'schen Tuberkulose impfung.* — De uitvoerige mededeeling met talrijke ziektegeschiedenissen bevestigt aan een materiaal van 86, meest chirurgische tuberculose-lijders de beweringen van FRIEDMANN ten volle. Het middel is streng specifiek en onschadelijk. De beste uitkomsten in versche gevallen. Geen uitkomst bij zeer verouderde en uitgebreide processen met ontbrekende reactie op het antigeen. Te groote giften verlangzamen de genezing wegens de anaphylactische werking met uitstooting van het antigene middel. Wenken voor de behandeling.

LASAR DÜNNER. *Plethysmographische Untersuchungen. IV. Die peripheren Gefäße bei Diphtherie.* — Ongetwijfeld komen bij diphtherie organische en nerveuse hartaandoeningen voor. Toch kunnen deze niet alle ziektebeelden met gestoorde bloedsomloop verklaren. De giftwerking (PÄSSLER, ROMBERG) op het vasomotoren-centrum komt zeker in aanmerking in vele gevallen. Het plethysmographisch onderzoek bij vaatbewegingen toonde bij niet zwaar zieken dikwijls omkeering der kromme of vertraagde daling bij ongestoorde hartswerking aan. Zij dient te worden toegeschreven aan vergiftiging van genoemd centrum.

GRUMME. *Zusammenhänge des organischen und anorganischen Stoffwechsels. Sammelreferat.* — Zeer leerzaam en ook voor de praktijk belangrijk overzicht.

Berliner klinische Wochenschrift 1919, No. 3.

W. NAGEL. *Ueber Drainage der Bauchhöhle bei Laparatomie.*

FRANZ GROEDEL. *Der Durchschnittswert des Blutdrucks beim gesunden Menschen.* — Uit het onderzoek van een aantal kinderen, recruten en ouderen van dagen, deels ook verricht door zijn broeder THEO GROEDEL volgens de methode van RIVAROCCHI met breed band bedraagt de bloedsdruk ongeveer 100 mM. op 10-jarigen leeftijd bij diastolischen druk van 70. Als regel kan men uitspreken, dat de systolische druk met elk jaar 1 mM., de diastolische met $\frac{1}{2}$ mM. toeneemt. Intusschen zijn tal van physiologische factoren van invloed, waaronder vooral lichaamslenkte, lichaamsgewicht, grootte van het hart, ook spijsverteringstoestand, arbeid enz..

RIDDER. *Ueber Sympathikusschädigung bei Hals- und Brustschüssen.*

HÜBOTTER. *Ein Fall von Hydrocele quadrilocularis intraabdominalis.*

LASAR DÜNNER und SOPHIE PUPKO. *Influenzanephritis und Kriegsnephritis.* — In den laatsten tijd kwamen te Moabit zeer vele lijdens aan acute nephritis onder behandeling, meestal uit den oorlog terugkeerende soldaten. De oorlogsnephritis wordt dikwijls toegeschreven aan slechte voeding en oververmoeienissen. Deze waren hier beslist buiten spel; ook een vrouw was daaronder. Naast oedemen bestonden verschijnselen, die aan influenza herinneren, zooals bronchitis en bronchopneumonie. In de urine geen bacillen van PFEIFFER, agglutinatie door serum vaak 1 op 200—400, wat weinig bewijst. Toch wordt influenza voor de oorzaak gehouden.

GERHARD SIMON. *Ueber Agglutination von Paratyphus B bei Bazillenruhr.* — In 25 pCt. der gevallen van bacillendysenterie werd paragglutinatie van paratyphus-bacillen waargenomen, terwijl slechts bij 1 van 145 lijdens paratyphus-bacillen werden gevonden. Deze agglutinatie heeft dus alleen betrekking op besmetting in het verleden.

H. E. SCHMIDT. *Ueber neuere Behandlungsmethoden der Bartflechte.*

E. FULD. *Zum Studium des Sekretionsablaufs im Magen.* — Replik tegen HAMANN (*Ibidem* n°. 49).

TH. CHRISTEN und H. VON BEEREN. *Ueber Diathermie-Elektroden.*

Deutsche medizinische Wochenschrift 1919, no. 1.

LUBARSCH. *Ursachenforschung, Ursachenbegriff und Bedingungslehre.*

A. BIER. *Beobachtungen über Regeneration beim Menschen. XVIII Abhandlung: Binägewebsspalträume.*

R. SOMMER. *Weitere Heilungen von psychogener Taubheit und Taubstummheit.* — Van de nieuwe gevallen van genezing eener schrik-neurose met doof- en stomheid worden er 2 medegedeeld. Terwijl de lijder aan den bevingregistreertoestel zit en daardoor zijn aandacht gespannen is, wordt achter hem een sterk kloksignaal gegeven. Het toestel registreert duidelijk den schrik, wat den lijder onder het oog wordt gebracht. Binnen een paar dagen volgt hooren en spreken, tot nog toe met blijvend gevolg.

PAUL SCHMIDT. *Organisatorische Massnahmen zur Seuchenbekämpfung.*

A. BLASCHKO. *Ein neuer Weg zur Bekämpfung der Geschlechtskrankheiten.* — Artenscursussen ter herkenning van de aanvangsverschijnselen. Vele laboratoria voor onderzoek op spirochaeten.

L. DIENES. *Ueber das Vorkommen des WEIL-FELIX'schen Bakteriums-Nachtrag zu der Arbeit „Die abnormen Serumreaktionen bei Fleckfieber“ in n°. 17 dieser Wochenschrift.* — De proteus-bacillen werden alleen bij Russen in bloed of serum aangetroffen. Bij 61 onderzochte niet Russische lijdens aan vlektyphus ontbraken zij. De bacillen waren ook bij Russen te vinden, die aan een andere ziekte dan vlektyphus leden. Waarschijnlijk had men bij het bloedonderzoek met verontreiniging maar dan met Russische verontreiniging te doen. De aanwezigheid der bacterie in het bloed heeft voor de diagnose van vlektyphus geen beteekenis, wel de agglutinatie. Toch wordt het verband tusschen de agglutinatie en den vlektyphus niet duidelijk, al neemt men paragglutinatie of in beslag nemen derzelfde receptoren aan.

JOS. HEISING. *Influenza und Nephritis.* — Twee gevallen onder 75 lijdens.

CÄSAR HIRSCH. *Die Gripppeerscheinungen im Gebiete des Ohres und der oberen Luftwege.*

JOHANNES JACOB. *Thrombose und variolalähnliches Exanthem bei Grippe.* — Twee gevallen.

ERICH MARTINI. *Das von Osten drohende Fleckfieber.* — Uit het leerzame stukje blijkt het groote gevaar voor Duitschland wegens het dreigen van vlektyphus door het binnenlaten van Poolsche Joden. Dezen, geheel vervuild, waren gedurende den oorlog ook in Polen de oorzaak der epidemieën.

E. NATHAN und H. REINECKE. *Ueber Sulfoxylylsalvarsan.* — Een voordeel van het middel is, dat het in 20 pCt. oplossing in ampullen langen tijd onveranderd blijft. Het werkt ongeveer als neosalvarsan, maar langzamer. In het eerste tijdperk is het dus niet aan te bevelen, wel echter voor intermitterende behandeling bij latente syphilis. Het verwekt meestal geen stoornissen en tot nog toe geen dreigende.

PAUL HAMPELN. *Ueber Ferntöne an Herz und Gefäßen.* — Wordt uitvoerig gerefereerd.

CASSEL. *Osteomyelitis acuta purulenta des vierten Halswirbels.*

HEINZ WALTHER. *Erfahrungen mit Aderpressen.*

ROBERT BAUMSTARK. *Der diagnostische Wert des Nachweises okkulter Blutes in den Fäzes.* — Schrijver blijft de beteekenis der verborgen bloeding, door benzidine aan het licht gebracht, ontkennen. EWALD en KUTTNER spraken in denzelfden geest. BOAS, die de spectroscopische uitkomsten als bewijs aanhaalt, heeft vroeger altijd dezelfde scheikundige methode aangewend, maar zonder spectroscop en bewijst daardoor niets.

Standesangelegenheiten. HILGERMANN. *Zur Neugestaltung des medizinischen Studiums. Kleine Mitteilungen.*

The British medical Journal, No. 3028, 11 Januari 1919.

W. T. LOCKHART and J. R. ATKINSON. *Observations on administration of arsenic in syphilis.* — Beschreven wordt de wijze om arsenik-bereidingen (neosalvarsan) in sterke oplossing intraveneus in te spuiten, zoodat in een halven dag 100 lijders kunnen worden behandeld. Twee malen per week 0.4—0.6, in het geheel 3.9 gram. Twee weken in het hospitaal. Zeer goede uitkomsten, ook wat de bloed-reactie betreft.

C. J. BOND. *On the agglutinative and opsonic action of certain chemical substances on the red blood corpuscles. The relation between this artificial agglutination and agglutination by serum, and the bearing of these observations on the agglutination and phagocytosis of pathogenic organisms.* — Wordt uitvoerig gerefereerd.

D'ARCY POWER. *Cancer of the tongue.* — Tongkanker was tot 1650 al even zeldzaam als bij dieren, nam in veelvuldigheid steeds toe en vooral in de laatste vierde eeuw. De statistiek toont aan, dat 91 van 160 lijders syphilis met zekerheid hadden, ook bij 4 van 8 vrouwen is dit wel het geval. Syphilis bereidt allicht op tongkanker voor. Een andere bijoorzaak is het rooken, dat steeds algemeener wordt; de cigaret prikkelt ook bij vrouwen door nicotine en warmte. In tijden, waarin kwik bij syphilis niet in eere was, nam de tongkanker toe. Krachtige behandeling der syphilis en verbod van rooken bij de lijders.

R. W. DALE HEWSON. *A note on a case of acute febrile polyneuritis.* — Een geval, dat overeenkwam met het door GORDON HOLMES beschreven ziektebeeld.

C. J. MARSHALL. *Streptococcal invasion of the cerebrospinal fluid.* — Een geval.

A. MERCER WATSON. *Influenza epidemic in Q. M. A. A. C. Hostel, Edinburgh.*

R. E. TOTTENHAM. *Vaccine treatment of influenza.* — Sinds kort werd de behandeling in een marine-hospitaal toegepast met giften van 60 millioen influenza-bacillen, met 60 millioen streptokokken en 200 millioen pneumokokken en om den anderen dag. In enkele gevallen met longaandoeningen verdwenen de ernstige verschijnselen spoedig onder daling der temperatuur. Sinds de behandeling verliepen alle gevallen als lichte aanvallen der ziekte. De behandeling, hoewel vaak door temperatuursverheffing gevolgd, had geen nadeelen, verbeterde daarentegen het gevoel van den lijder.

STUART A. MOORE. *Myological principles: a new ulnar splint.*

La Presse Médicale 1918, No. 69.

G. ROUSSY, J. BOISSEAU et M. D'OELSnitz. *Éléments de prédisposition et causes déterminantes des troubles secondaires de l'hystérie (l'immobilisation ou l'utilisation vicieuse; le terrain circulatoire; l'état mental). Le „syndrome dyskinétique”*. — Uitvoerig zetten schrijvers hun opvatting van het door BABINSKI en FROMENT beschreven „syndrome réflexe” uiteen. Het hoofdelement is hierbij de motorische stoornis, contractuur of verlamming, die van hysterischen aard is. Op dezen bodem ontwikkelen zich secundair de verdere calorische, vasomotorische, trophische enz. stoornissen. Voor het ontstaan der secundaire verschijnselen zijn noodig een bepaalde voorbeschiktheid, waaronder zekere circulatiestoornissen (microsphygmie) en verschillende determineerende oorzaken: immobilisatie, verkeerd gebruik der ledematen en een bijzondere mentaliteit. Uit deze opvatting leiden zij de behandeling dezer stoornis af.

Vitiligo et syphilis. Bij volwassenen blijkt vitiligo in de meerderheid der gevallen met syphilis samen te gaan; bij kinderen met vitiligo vindt men vaak een goed-aardigen vorm van erfelijke syphilis, zelden den typischen vorm.

La Presse Médicale 1918, No. 70.

L. CHEVRIER. *Contribution à l'étude de la transformation des anévrysmes artérioveineux*. — In 2 gevallen nam CHEVRIER klinisch overgang van een aneurysma arteriovenosum in een arterieel aneurysma waar, in één geval zag hij een klinisch geheel, in één gedeeltelijk genezen. Eenige anatomische waarnemingen leerden hem, dat dit in versche gevallen mogelijk kan zijn door de vorming van stolsels, die de vena afsluiten, in oude gevallen door endophlebitis met hypertrophische en adhaesive valvulitis.

P. SOLLIER et P. COURBON. *Syndrome sympathique des membres supérieurs par commotion de la moelle cervicale*.

PAYENNEVILLE. *Chancre syphilitique et association fusospirillaire*. — Er komen ook aan de geslachtsdeelen zweren voor, die niet syphilitisch zijn, doch dezelfde microörganismen vertoonen als de angina van VINCENT; ook kunnen beide gemengd voorkomen. Het onderzoek van den etter geschiedt het best in Oost-Indischen inkt of liever in een oplossing van collargol (0,05 gram in 10 cM³ gedestilleerd water).

P. SMIT.

Correspondenzblatt für Schweizer Aerzte 1919, No. 2.

P. LANDAU. *Neuro-pathologische Kriegserfahrungen*. — Als overzicht is het moeilijk in referaat weer te geven. Schrijver geeft o. a. verslag van zijn behandelingswijze der psycho neurosen, waarbij hij populair-wetenschappelijke uiteenzettingen geeft aan de geheele barakkenbevolking. Voorts veel casuïstiek, uitgebreide literatuuropgaven enz..

H. SIEGRIST. *Ein Beitrag zur Kasuistik der Duodenaldivertikel*. — De casuïstiek van deze zeldzaam voorkomende afwijking wordt met één geval vermeerderd. In schrijver's geval is het niet onmogelijk, dat een voorafgegaan trauma een rol in de ontwikkeling van het proces speelde.

H. T. DEELMAN.

NEDERLANDSCHE LITERATUUR.

Medisch Weekblad. — XXV, 41, 42 en 43: Bevatten geen oorspronkelijke stukken. — 44: G. A. PRINS, Inleiding tot de kinderziekten.

Geneeskundige Bladen. — *Twintigste reeks, n°. XII*: H. T. DEELMAN, Over de kankersterfte in Friesland en Limburg in 1917.

Tijdschrift voor Ongevallen-geneeskunde. — IV, 1: J. A. KORTEWEG, Breuken van den onderarm als gevolg van den dynamischen factor der beleedigende krachten; A. M. FURSTNER—RISSELADA, Iets omtrent de diagnose en prognose van calcaneusbreuken.

Mededeelingen van den Burgerlijken Geneeskundigen Dienst in Nederlandsch Indië. — 1918, Deel IV: De malaria te Telok-Betong (Die Malaria

in Telok-Betong). — *Deel V*: Dienst der pestbestrijding. Verslag van het eerste kwartaal 1915. (Plague-service. Report over the first quarter 1915). Algemeene leidraad voor de uitvoering der pestbestrijdingsmaatregelen op Java. (General introduction for the execution of the measures for combating the plague in Java). — *Deel VI*: Mededeelingen uit het Geneeskundig Laboratorium te Weltevreden: P. C. FLU en M. M. G. WOENSDREGT, Een geval van blastomyose van het centraal zenuwstelsel. (A case of blastomycosis of the central nervous system); EIJKEN, Verontreiniging van de Tjiberes-rivier door afvalwater van de spiritusfabriek Paboean (residentie Cheribon). (Pollution of the Tjiberesriver by wastewater from the spiritusworks Paboean); EIJKEN, Grondwater als watervoorziening; onderzoek van Nortonwater te Tjilatjap (Watersupply from groundwater; examination of Nortonwater at Tjilatjap); EIJKEN, Een eenvoudige methode van watervoorziening (A simple method of watersupply); EIJKEN en B. C. P. JANSEN, Waterleiding Batavia (Watersupply at Batavia); EIJKEN, Kan water voor het onderzoek eenige dagen in een ijskistje bewaard worden? (Is it advisable to keep water for some days in an icechest before it being analysed); EIJKEN, Bodemonderzoek te Soerabaja (Examination of the soil of Sourabaya); B. C. P. JANSEN, Het gehalte aan in vet oplosbare vitamines in klapperolie. (The quantity of fat-soluble vitamins in cocoanutoil); B. C. P. JANSEN, Faecal-carcoma. (Faecalcarcoma); B. C. P. JANSEN, Is vitamine identiek met secretine? (Is vitamine identical with secretine); P. C. FLU, Onderzoek naar de verbreiding van de larven van de *Filaria Bancrofti* onder verschillende bevolkingsgroepen van Nederlandsch Indië. (Inquiry into the spread of the larve of *Filaria Bancrofti* amongst the different groups of population of the Netherlands Indies); P. C. FLU, Over het voorkomen van agglutinen tegenover FLEXNER-bacillen in het bloedserum van normale personen te Batavia. (About the presence of agglutinines against FLEXNER-bacilli in the bloodserum of normal persons in Batavia); P. C. FLU, Onderzoekingen over de verbreiding van darmparasieten en wel in het bijzonder van de tetragenamoëbe en haar cysten onder de bewoners der kampongs van Batavia (Inquiry into the spread of enteric parasites and more especially of amoeba tetragen and its cysts amongst the inhabitants of the native quarters at Batavia); P. C. FLU, Hoe lang kunnen bloedvlekken op voorwerpen die gedurende enkele dagen achtereen aan directen invloed der zonnestralen zijn blootgesteld geweest door middel van de biologische eiwitreactie worden aangetoond? (For how long are bloodstains on objects which have been exposed to the direct action of the sunbeams during some consecutive days demonstrable by the biological serum reaction?); F. WEEHUIZEN, Over het phenol in de bladeren van *Coleus Amboinicus* Lour. (*C. carnosus* Hassk.). (Sur le phenol dans les feuilles de *Coleus Amboinicus* Lour.); P. C. FLU, Experimenteele bijdrage tot de kennis van het bacillendragen bij de bacillaire dysenterie. (Experimental contribution to the knowledge to the carrying of bacilli in bacillary dysentery); P. C. FLU, Onderzoekingen over meningococcendragers. (Investigations concerning carriers of meningococci); F. WEEHUIZEN, Microchemisch onderzoek bij opsporing van muntvervalsching. (Microchemical investigation in connection with detecting traces of the counterfeiting of coin); F. WEEHUIZEN, Benzidinekleurende aether, een mogelijke foutenbron bij bloedonderzoek. (Aether that colours in combination with benzidine a possible source of error when applying colorimetric analysis for traces of blood); F. WEEHUIZEN, Vermenging van melk met santen en blikkenmelk. (The adulteration of fresh milk with „santen” and condensed milk); P. C. FLU, Onderzoekingen over protozoën uit den menschelijken darm. (The protozoa in the human intestine).